

עלוני אבא

יום שישי, ה' באדר תשס"ז, 23.2.07, גיליון מס' 15

מה כעלון?

במרכז העלון הפעם תהליך בניית ההסכמות באלוני אבא:

- מייקל מנסקי וסופי בנימין מסכמים את השלב הראשון בתהליך בניית ההסכמות, ומציגים את המשך התהליך כפי שהם רואים אותו
- עירית לצטר מבקרת את התהליך וספקנית לגבי תוצאותיו
- עפרי דגני, מנהלת היחידה לתכנון אסטרטגי ותכנון סביבתי במועצה, מציגה, כתשובה, את ציפיות המועצה מהתהליך.
- רעיה רודיך כותבת על "דיבור, שימור ו...מועדון נוער" בראי התהליך
- ברני לודמיר כותב על תכנון ותקנון בנייה רגע לפני תנופת הבנייה
- יאיר נבון כותב על תחושות טובות וטובות פחות במהלך המפגש
- פנינה דרך מביאה לנו משהו שנכתב במדרשה באורנים ואומר שאנחנו לא לבד בלבטים..
- חנה לבב הולכת לכרם וסביבותיו ומציעה "סיום - גישור" בין אדם לסביבה – בסביבתנו המופלאה כל כך
- עוד בעלון מבזקים קצרים מחדשות הכנסיה, המעון לגיל הרך ומועדון הנוער, גינון במגרש הכדורגל וכמובן ברכות.

ב – ט' טבת תשס"ז הלכה לעולמה חיה פיר, מותיקות הישוב.
יהי זכרה ברוך
בעלון זה מובאים דברים שנאמרו לזכרה בלווייה

ב – ז' שבט תשס"ז הלך לעולמו ישראל (הרי) רודיך, מותיקי הישוב.
יהי זכרו ברוך
בעלון זה מובאים דברים שנאמרו לזכרו ב"שלושים"

קריאה נעימה
מערכת העיתון: פולה ורעיה

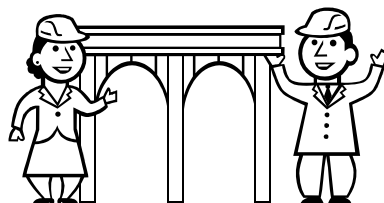
בניית הסכמות כאפיון אבא: מחלון למציאות.

סופי בנימין – MSW, מנחה מטעם "שדמות" – מרכז למנהיגות בקהילה, המכללה האקדמית לחינוך אורנים

בשנים האחרונות עובר המושב השיתופי אלוני אבא שינויים דמוגרפיים מרחיקי לכת, בשל התרחבות הישוב. שינויים אלה מעוררים באופן טבעי סוגיות רבות ומורכבות, מהן גם סוגיות השנויות במחלוקת. הניסיון המצטבר בהרחבות בישובים במרחב הכפרי מצביע על הצורך בחשיבה והערכות לגבי אופייה של הקהילה בישוב, במסגרת תהליך מקצועי, מובנה ויסודי. מתוך הבנה זו, יזמה המועצה האזורית עמק יזרעאל, בשיתוף הועד המקומי של אלוני אבא - הליך של בניית הסכמות ואמנה חברתית חדשה באלוני אבא בתהליך חברתי רחב הכולל את כל תושבי הישוב, באמצעות שדמות – מרכז למנהיגות בקהילה במכללת אורנים.

שדמות - פועל כזרוע של "המכללה האקדמית לחינוך - אורנים" למעורבות חברתית וחינוכית בקהילות בארץ ובחו"ל. שדמות פועל מתוך מחויבות לחיזוק היסודות הקהילתיים ביישובי ישראל, לפתח הון חברתי ורשתות החברתיות של הקהילה ולחזק מימדים של שייכות, שותפות ומעורבות בקרב חברי הקהילות.

חוגי הדין הונחו על ידי מר מייקל מנסקי, מנהל המרכז והגב' סופי בנימין, מנחה במרכז שדמות.

בשלב הראשון קיימנו ארבעה מפגשים עם חברי ישוב וותיקים ותושבים חדשים בפורמט של קבוצת דיון. בכל מפגש נכחו כ – 30 משתתפים. קבוצות הדיון היו הטרוגניות מבחינת הגיל והוותק במושב. הדיון נסב סביב שאלה מרכזית: **"אילו אורחות חיים קהילתיים היית רוצה לקיים כאן באלוני אבא?"**

החברים התייחסו ברצינות, ביסודיות ובכנות, ולהלן חלק מן התכנים שעלו (פירוט מלא יפורסם עם הסיכום המלא של חוגי הדיון):

- יצירת שיתופי פעולה בין הוותיקים ולצעירים – הקשבה הדדית וסובלנות
- יצירת מפגשים בלתי פורמאליים לחיזוק הקשר בין התושבים הוותיקים לחדשים
- ניצול ההון האנושי הקיים לפרויקטים בתוך הקהילה
- שירותי קהילה לכל שכבות האוכלוסייה במקום
- שהיישוב יתקיים מתוך יחסים טובים ותקינים, עזרה הדדית, קהילתיות וחוסן קהילתי
- רצף של יישוב - יישוב אינטגרטיבי
- קיום תרבות ביישוב – פנימית וחיצונית לכל שכבות הגיל ביישוב
- מעורבות רחבה של תושבים בעשייה תרבותית, חינוכית וחברתית (ועדות וצוותים)
- שימור האיכויות הטבעיות של היישוב לרבות נוף אנושי וטבעי – ישוב ירוק
- מתקני ציבור ברמה נאותה
- דרכי קבלת החלטות בדרך של הדברות ושיתוף הצבור ושקיפות ניהולית
- הסדרת היחסים והסמכויות בין הועדים ביישוב
- השתתפות פעילה של חברי היישוב בתכנון וקבלת החלטות
- מרחב חיים לילדים עם פעילות חוגים ותנועת נוער, וחיזוק הקשר של הילדים למקום

בשלב השני, קבלו המשתתפים סקירה אודות מבני הציבור והתשתיות של היישוב על ידי הגב' עופרי דגני, מנהלת היחידה לתכנון אסטרטגי, מ.א. עמק יזרעאל – ויכלו להפנות אליה שאלות. במהלך הדיון בנושא, המשתתפים הוזמנו להשמיע עמדות, דעות, ציפיות ורעיונות, כאשר בסיומו נשאלו החברים כיצד הם היו רוצים לגשת לפתרון הסוגיות אשר נמצאות במחלוקת, לאור רצונם באורחות חיים משותפים.

בשלב השלישי והאחרון, התבקשו המשתתפים לדרג את הנושאים שנראים להם הכי חשובים. במקביל, שוייכו התשובות לתחומי החיים השונים של הקהילה, כגון: חזון קהילתי (חוסן קהילתי, הון חברתי, קהילתיות, פיתוח רשתות חברתיות), איכות הסביבה, תיירות ומסחר, מבנה ניהולי, מבני ציבור ותשתיות היישוב, תרבות וחינוך, קליטה וצמיחה דמוגרפית וכד'.

תחומי החיים הנ"ל נרשמו על גבי פלקט נפרד **בכדי לאפשר למשתתפים לבחור בתחום בו ירצו לתרום באופן פעיל**. ואכן – חברים רבים התנדבו לתרום באופן פעיל בתחומים הנתפשים בעיניהם כחשובים לבניית חזון יישובי באלוני אבא.

להלן חלק מהצעות לפתרונות שהוצגו על ידי החברים לאור הסקירה בנושא מבנה ניהולי, מבני ציבור ותשתיות היישוב:

- ✓ קיום דיאלוג של הציבור עם בעלי הסמכות בקבלת החלטות (מועצה אזורית, ועד מקומי, אגש"ח)
- ✓ פרסום פרוטוקולים של הועד המקומי לכלל התושבים
- ✓ טיפול נקודתי בנושאים במחלוקת, לא למהר לקבל החלטות ולהקפיד לשתף גם את התושבים העתידיים
- ✓ שקיפות בנושא הכספים
- ✓ הסדרת הסכמי שימוש במבנים בין הועד החקלאי לבין הועד המקומי
- ✓ העברת סמכויות בתחום המוניציפאלי לוועד המקומי והסדרת מבנה ארגוני הולם את צרכי היישוב

ומה באשר להמשך התהליך?

אנו התרשמנו מן הנכונות הרבה של תושבי אלוני אבא בכל הרבדים (גיל, ותק...) להיכנס לדיאלוג ציבורי, פורה ורחב לטובת החיים העתידיים בישוב המתפתח. החומר אשר נאסף ע"י צוות שדמות מעובד בימים אלה. יוכן דו"ח מסכם אשר יימסר לוועד המקומי, ובו תוצגנה המלצות לשלבי המשך התהליך ולוח זמנים לביצוע.

אנו מאמינים, כי בדרך זו - של נכונות, הידברות ונכונות לשיתוף פעולה, תוך לקיחת אחריות אישית - תתאפשר בנייה נכונה של קהילת אלוני אבא: קהילה שבה יש הבנות ושיתוף, שתתנהל בנינוחות והסכמה, תוך שמירה וטיפוח של הסביבה הייחודית המרהיבה בה היא שוכנת.

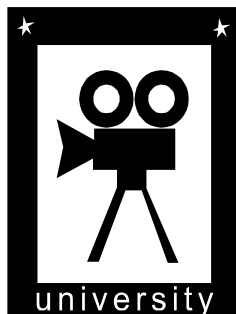

חודשה הקרנת הסרטים!

בכל יום חמישי - מוקרנים סרטים אינדיים ומבוארים (7.30 , 9.30)

אל תפסידו !

(אפשר ומומלץ להזמין אורחים)

ככה לא הונית קהילה / עירית לצטר

אלוני אבא, פברואר 2007 – בנין קהילת אלוני אבא יוצא לדרך. חברת הוועד המקומי הייתי שותפה לקבלת ההחלטה לפתוח במסע הנפלא בדרך הביתה. בדרך לישוב שהוא בית קהילתי לכל יושביו. מקום שמתבסס על הון אנושי שלקח על עצמו להיות להון חברתי היוצר סינרגיה מיטבית.

נכחתי גם באחד המפגשים עם המנחים שבחרנו.

על פניו – אירוע ותהליך ראויים וחיוביים. השתתפות אכפתית וערה של אנשים שאכפת להם. התכוונות לחזון, לערכים, בהחלט שיח תרבותי.

אבל, קשה לי שלא לבטא את החשיבה הביקורתית והמפוכחת שלי בנושא.

כדי ליצור ולייצר שיח קהילתי משמעותי, עם מכוונות לעשייה, ליצירת תנאים לבניית ותחזוקת קהילה איכותית וחמה, עלינו לדרוש מעצמנו מספר תנאים קריטיים, שבלעדיהם נמצא עצמנו מפטפטים את כל המילים הנכונות עם תוצאות מאד מאכזבות.

ולמה אני מתכוונת ?

לטוהר ואמינות הכוונות של כלל המשתתפים בדיון הציבורי.

ובעיקר, ובראש ובראשונה – של הגופים המובילים את התהליך : המועצה האזורית, הוועד המקומי והוועד החקלאי.

שלושת הגופים הללו מעולם לא קיימו הידברות משותפת ועניינית ביניהם בשום נושא. העמימות היא שם המשחק. היעדר השקיפות. דיסאינפורמציה, מחטפים בקבלת החלטות וביצוען.

למועצה האזורית חלק נכבד בהעדר מנהיגות מובילה ומחוייבת על אמת לכינון הקהילה באלוני אבא. המועצה האזורית, כדרכם של גופים גדולים, עמוסים וטרודים, מחפשת שקט. שקט מהיר וזול. מינימום התמודדות עם קונפליקטים, נקיטת עמדה באמצעות "מה לא" יותר מאשר "מה כן", תוך התבססות (מוצדקת) על הנחת היסוד שרוב הציבור לא ממש בקי בפרטים ובתהליכים, ובישראל הרי "הכלבים נובחים והשיירה עוברת" והציבור הרי איננו דבר אפקטיבי/משפיע.

וכך, מבלי שנוצר דיאלוג כלשהו בין שלושת הגופים שהזכרתי, מתיימרים לדבר כאן על עתיד טוב או אף טוב יותר, כאשר כל נסיון למפות את היישוב, על מה שיש בו ומה שאין בו – נשען על המידע שהועד החקלאי בוחר לתת.

לדוגמה – "המתנה" שקבלנו : בית העם. מתנה שנכפתה עלינו, מבלי לברר למה מתאים המבנה ולמה לא. הוחלט (מבלי לשתף אף אחד מהתושבים) שמועדון הנוער ימוקם במרתף בית העם. האם זו החלטה חברתית? חינוכית? ערכית? נדלנית? תוך כשנה, שנה וחצי, אמורים להיות בישוב בין 200 ל-300 ילדים.

אם אשאל כל אחד ואחת מכם מה הכי חשוב לו בחיים – אין לי ספק שהוא יענה לי :
"הילדים שלי". ומה אתם עושים כדי שלילדים שלכם יהיה מועדון ראוי ?
מכניסים אותם למרתף לא מאוורר, לא מואר, כי זו המתנה שקבלנו ?

תשבו לכם בבתים החדשים שלכם, עם תריסים חשמליים שעולים ויורדים אל מול הנוף, עם חצר
מושקעת ומטבחים משוכללים והמון חדרים וכל השכלולים, ואת הילדים תשלחו ל"זולה" ?

קשה לי להאמין שתוכלו לחיות עם זה בהרמוניה.

ומה עם מקום לתנועת הנוער שתקום פה בעתיד ?

זה הרגע שבו מתקבלות ההחלטות הקהילתיות שיקבעו את אופי הישוב שלנו. את המעטפת שנעניק
לילדים שלנו. עכשיו ניתן לקבוע, לבחור, לשקול, להרהר, לערער, אחר כך יהיה מאוחר.
יווצרו עובדות בלתי הפיכות.

דיון על בניית קהילה באלוני אבא צריך להתחיל בסיוור מודרך בישוב. בהכרת כל המשאבים שיש
בישוב. הכרה שתאפשר קיום דיון אמיתי, אמיץ, של כלל הגופים בישוב וכלל הקהילה –
בעזרתם הברוכה של המנחים המקצועיים שקבלנו. דיון שיעסוק בכל ערך, פרט ונושא בעל חשיבות
– מרמת המיקום, המבנה, התפעול ועד לפרטים של הסכמי השימוש.

אנחנו מאד רחוקים משם.

כי זה לא נוח ולא כיף להתעסק בפרטים שנוגעים בעימות ובקופנליקט. יותר קל לחלום, ואחר כך
להתאכזב, ואחר כך לבקר, ולהיות צודק אבל לא משפיע. ולשקוע במקום המוכר והבלתי אפקטיבי
של "אמרתי לכם" ו"אין עם מי לדבר" ו"חבל על הזמן" וכו'.

ישנה החלטה של הועדה המחוזית שקבעה בפרוש שרוב מבני הציבור באלוני אבא יופקעו על ידי
המועצה לצורך שימור ומבני ציבור.

אני לא נושאת הדגל של ההפקעה.

יחד עם זאת – אני סבורה שדיון אמיץ של כל הגופים והציבור, בראיה אסטרטגית ואחראית, יוכל
למצוא את הנוסחא המנצחת לכלל הישוב. נוסחא שתיתן מענה לקיום חיי קהילה שחלקם, מה
לעשות, זקוקים למבנים, תוך שמירה על ערך השימור ותוך מתן פיצוי הולם למי שדורש פיצוי.

לא המועצה, לא הועד החקלאי ולא הועד המקומי שהעומד בראשו חבר גם בועד החקלאי, לא ייזמו
דיון ומהלך כזה. רק הציבור. הציבור שהוא כל אחד ואחת מאתנו.

מועדון הנוער הוא רק משל.

ניתן להמשיך ולדבר, להציע ולהמליץ וללכת הביתה. ולהתאכזב.

מה שדרוש עכשיו זה דיון ממוקד מטרות לצורך יצירת השפעה וקבלת החלטות.

מי שמחפש סגנון, שקט, הדחקה, עמימות וכו' – ימצא את ילדיו בזולה במרתף.

תהליך הליווי הקהילתי האלוני אבא מנקודת ראותה של המועצה האזורית עפרי דגני, אדריכלית - מנהלת היח' לתכנון .

המועצה האזורית רואה עצמה מחויבת במעורבות בהרחבות ישוביה ובסיוע להצלחתן, הן בתחום הביצוע הפיזי של ההרחבות והן בתחום הארגוני והחברתי.

לשם כך הוקם במועצה צוות לליווי ישובים, אשר תפקידו לעקוב אחר תהליכי הפיתוח והקליטה בישובים ולקיים קשר מתמיד עם הנהגת הישוב, לצורך קידום פרויקט ההרחבה על כל היבטיו. הצוות, בראשותה של חנה פרידמן, ס. ראש המועצה, מסייע מקצועית ותקציבית לתהליכים השונים בישובים.

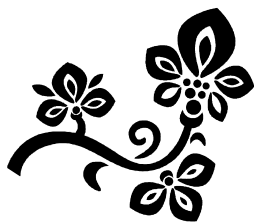
במסגרת ההערכות לקליטת תושבי השכונה הדרומית באלוני אבא, נערכו מפגשים רבים בין צוות המועצה לבין חברי הוועד המקומי והנהלת האגודה החקלאית, לצורך קידום פיתוח התשתיות הציבוריות והתאמתן לצרכי האוכלוסייה הצפויה. במהלך הדיונים, מצאנו כי יצירת הסכמות בין הגורמים השונים בישוב, מחייבת בניה מקדמית של שפה משותפת ודיאלוג פרודוקטיבי, בסיוע הנחיה מקצועית.

מתוך מערך היועצים אשר מעסיקה המועצה, לצורך ליווי תהליכים קהילתיים בישובים, נבחרו מייקל מנסקי וסופי בנימין משדמות.

היתה לי הזכות לקחת חלק בכל אחד מארבעת המפגשים שהתנהלו בישוב בחודש האחרון, וליהנות מההיענות הרחבה של כלל התושבים, ומהרצון הטוב שהפגינו כל הפלגים בישוב, לבנות קהילה מאוחדת ופעילה. במהלך המפגשים התחדדה בי התחושה, כי אין ניגודי עניינים אמיתיים בין חברי האגודה החקלאית לבין המתיישבים החדשים, וכי קיים רצון כן לפתור את המחלוקות שנוצרו.

חשוב לציין, כי אנו רואים בעבודה שנעשתה עד כה, שלב ראשון בלבד בתהליך ממושך של דיאלוג בקהילה המורחבת של הישוב. סיומו של התהליך, יוכרז רק לאחר קיומן של הסכמות רחבות לגבי אופי הפיתוח בישוב, היקף הפעילות הקהילתית וייעוד מבני ציבור נאותים לכלל הצרכים שהעלתה הקהילה. נציגי המועצה ימשיכו ללוות את התהליך ולערוב להצלחתו.

תקוותי, כי ציבור התושבים יגלה סבלנות, סובלנות ורצון טוב גם בהמשך הדרך, על מנת להגיע בסופו של יום למצב שבו כל הצדדים מנצחים.

בברכת הצלחה!

דיבור, שיחור ו..מאצדון נוצר / רעיה רודיך

תהליך בניית ההסכמות חשוב בעיני בעיקר, כי הוא נותן לנו הזדמנות ליצור, כמעט בפעם הראשונה, תרבות של דיבור ודיאלוג החסרה כל כך במקומותינו.

בפגישה בה השתתפתי היה נראה שיש הסכמה על משהו רחב וקשה לשיש שמתייחס לרוח המקום. זו הרוח שמשדרת כפריות וצניעות וייחודיות מופלאה של ארכיטקטורה וטבע. האם היא תישמר מעצמה? האם מישהו פלאי שם למעלה ידאג שהיא תישמר? או שהיא תלויה קודם כל בהחלטות האישיות של כל אחד מאיתנו שבונה, שמטפח גינה, שבוחר ליהנות בחיי היום יום שלו מהסביבה הייחודית הזאת?.. והיא תלויה בדיאלוג מתמשך בינינו, שיבחן, כל הזמן, למה אנחנו מתכוונים כשאנחנו מדברים על הרוח הזו, ומה אנחנו צריכים לעשות כדי שהיא תישמר?

החשיבות של תהליך בניית ההסכמות בעיני היא בהזדמנות שהיא נותנת לנו להחליט שהדיאלוג הזה חשוב לנו ואנחנו צריכים למצוא את הכלים כדי לקיימו באופן מתמשך.

מעל ובתוך השיח, עלה משבר האמון הקשה בין הוותיקים – חברי האגודה החקלאית, ל"תושבים החדשים וותיקים" שמלווה אותנו בשנים האחרונות.

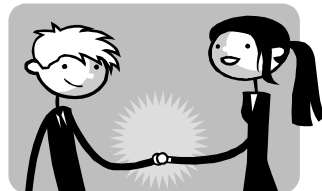
האמון הזה נשבר שוב ושוב בסדרת אירועים שנחקקו בהיסטוריה המקומית של התרחבות היישוב: הקשיים להקים ועד מוניציפאלי משותף, הבחירות לועד המקומי (כל צד הרגיש שהצד השני עשה לו מחטף), הגשת תכנית המתאר ללא שיתוף כלל התושבים, קבלת התנגדויות התושבים לתכנית המתאר ע"י הועדה המחוזית, הוצאת תיאטרון "המלה" מבית העם... מבני הציבור... מועדון הנוער...

המשותף לכל האירועים שוברי האמון בעיני, הוא שלא היה בהם שום דיאלוג אמיתי בינינו.

יש שמצפים שבסיטואציה שנוצרה תכפה המועצה את הפתרון (כל צד מאמין שהיא תכפה את הפתרון הרצוי לו...) ואם לא – אלה חושבים שהזמן פועל לטובתם ואלה... יפנו לבית המשפט.

ואני אומרת - המועצה לא תחליט בשבילנו. היא יכולה לסייע ביצירת הדיאלוג, לסייע להביא להחלטות בסופו של תהליך, אבל היא לא תפתור לנו את הבעיות. רשויות מקומיות אינן עושות זאת. הכניסה לתהליך משפטי יקרה ואינה מבטיחה דבר...

אנחנו חייבים לדבר אלה עם אלה.

משהו על מבני הציבור שלא נאמר לדעתי אף פעם בקול רם. (למען "הגילוי הנאות" – אני אמנם "תושבית" חדשה אבל גם בת מייסדים - חברי האגודה החקלאית. אהבתי הענקית למקום, צמחה לה בשנים של ילדות מאושרת ב"משק השיתופי"-אלוני אבא). כמו התושבים החדשים התנגדתי לתכנית להפקיע את כל מבני הציבור מכלל הציבור, ואף הגשתי התנגדות אישית לוועדה המחוזית. אבל... אני מסוגלת להבין משהו מההיגיון שהוביל את התכנית.

המבנים הטמפלרים באלוני אבא למעט הכנסיה, בית הכנסת ו"וילה שטרן" (הבית של ג'יל) ששימשו את הטמפלרים כמבני ציבור, נבנו ע"י הגרמנים כבתי מגורים. גרעין "במאבק" שקיבל להתיישבות את אדמות וולדהיים, קיבל עם האדמות את הבתים שהיו קיימים במקום. כך קרה באותם ימים גם במקומות אחרים בהם היתה התיישבות במקומות בהם נותר רכוש נטוש.

הבתים הגרמניים שימשו בשנים הראשונות למגורים ולא היה שום ספק שהם חלק מרכושו של המושב השיתופי.

במהלך שנות החמישים והשישים ניבנו "הבתים החדשים" שהיו נוחים יותר ומרווחים לעומת התנאים של אז בבתים הטמפלריים. הבתים הגרמניים חדלו לשמש למגורים.

במקביל, המשק השיתופי, ככל הישובים הקיבוציים, הציע לחבריו מגוון גדול של שירותים: מרפאה, מרפאת שיניים, צרכניה, קוסמטיקה, מספרה, סנדלריה, ספריה, מועדון נוער וגני ילדים. כל המבנים הגרמניים שמשו במהלך שנים אלה כ"מבני ציבור".

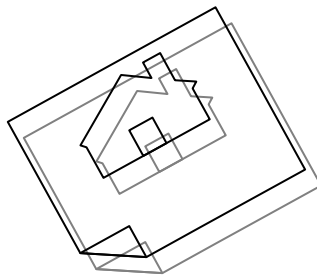
החל משנות השבעים, התהפך התהליך. במקביל למודעות לשימור שגברה בארץ, גבר גם באלוני אבא הרצון (לא תמיד היכולת הכלכלית) לשמר את הבתים. הבתים שחזרו לשמש למגורים, הם הבתים שנשמרו בצורה הטובה ביותר. מבנים אחרים שהושכרו למגורים או לשימושים אחרים, ללא שיפוץ, נשמרו פחות. החלה להתפתח השכרה לטווח ארוך תמורת שיפוץ. בתכנית המתאר שלא התחדשה, נותרו הבתים מבני ציבור, למרות שהיה ברור שאין כבר צורך במבנים רבים כל כך לצרכי ציבור.

משהוכנה תכנית מתאר חדשה, אך טבעי היה שהאגודה החקלאית חיפשה דרך לעגן את זכויותיה במבנים (תהליך דומה קרה בישובים חקלאיים אחרים שהורחבו, רק ששם לא היה מדובר במבנים רבים כל כך, מיוחדים כל כך, בעלי פוטנציאל כלכלי ומיועדים לשימור, אלא במבני ציבור "אמיתיים" ששימשו את היישובים לצרכי ציבור).

התכנית שהוצגה לוועדה לתכנון ובניה היתה בעיני רעה מכמה סיבות:

1. היא הוגשה ללא דיבור ודיאלוג, ללא ניסיון להסביר או להגיע להסכמות.
2. היא ניסתה לטעון באופן גורף שאין מבני ציבור באלוני אבא וליצור מצב בלתי אפשרי שישוב שלם, על חבריו הוותיקים והחדשים, יישאר ללא מבני ציבור לקיים בהם חיי קהילה סבירים.
3. היא לא הבטיחה שמירה על האופי המקומי המיוחד.

איפה אנחנו מצויים היום:

מעמדם של המבנים של המבנים כמבני ציבור מעוגן בתוכנית המתאר. עפרי דגני הציגה במפגשים הסכמה שבית העם, הספרייה, בית הכנסת ובית הקשיש ישמשו את כלל הציבור, ה"מזכירות" תמשיך לשמש כמבנה ציבור. זה לא מעט.

הבעיה היא שההסכמות הושגו בין האגודה החקלאית למועצה, ולא הוצגו עדיין לוועד המקומי ולציבור כמסמך כתוב, חתום וגמור, שיכול לשמש נייר עבודה להמשך. לא התחיל עדיין דיאלוג אמיתי מהם השימושים המועדפים לכל אחד מהמבנים, מי מנהל אותם, איך מתחזקים אותם וכדומה.

נורמת ה"לא מדברים" אחד עם השני אודות מבני הציבור נמשכת.

בעיני, הפתרון הטוב לבעיית "מבני הציבור" צריך להתייחס לשלוש מטרות:

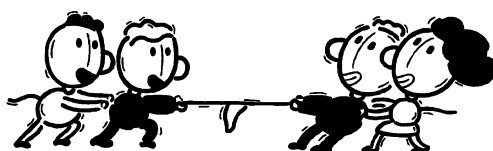
1. לרשות הקהילה יעמדו מבני ציבור לפי התקן הנהוג ליישובים בגודל שלנו (ראו הטבלה שהכינה עפרי דגני והתפרסמה בעלון מס' 13)
2. הבתים הטמפלרים יישמרו בצורה הטובה ביותר
3. האגודה החקלאית לא תרגיש "פריירית" ותוכל להמשיך ולהשתמש בחלק ממבני הציבור שבבעלותה לענייניה, ובלבד שהמבנים יטופחו ויישמרו.

ונותר מועדון הנוער...

ברור לכולם שמועדון נוער הוא צורך אמיתי של הישוב. הרחבת הישוב והגידול המבורך במספר הילדים, מחייבים חשיבה מחודשת על פעילות משותפת עם בית לחם, ופעילות ייחודית לנוער אלוני אבא.

מועדון נוער צריך לתת מענה לצרכים שונים: מפגש לשכבה הצעירה ומקום להפעלת חוגים או קיום ימי הולדת, מפגש לשכבות הבוגרות ואולי מקום לפעילות התנועה בעתיד, מועדון בוגרים, מקום לשחק פינג פונג... לא בטוח שהמועדון שיקום, ייתן פתרון לכל הרצונות, אבל ועדת נוער מסודרת יחד עם הוועד המקומי, צריכים להגדיר את הצרכים כדי שאפשר יהיה לבחון חלופות שונות.

גם את החלופות ל"מועדון נוער" צריך לבחון, בעיני, על פי המטרות המובילות את "מבני הציבור": מבנה מתאים לשימושים הרצויים, שימור המבנים הקיימים ו...האגודה החקלאית –בעלת המבנים - לא תרגיש פריירית..

מרתף בית העם אינו מקום פסול לדעתי. יש לו יתרונות כמו גודל: ניתן בתכנון חכם ליצור בו מרחבים לשימושים שונים, מיקום במרתף עשוי למנוע במידה ניכרת בעיות רעש, אבל יש לו גם חסרונות כמו אוורור לקוי, אי הפרדה מבית העם, קרבה גדולה מאד לבתי מגורים.. איני מהנבהלים ממועדון נוער במרתף. מועדוני נוער רבים בישובים שכנים פועלים במקלטים בתנאים פחות טובים מאלה שמציע מרתף בית העם, תנועות נוער בערים גדולות פעילות בצריפים רעועים. כשהפעילות והתוכן מושכים - מגיעים חניכים. כשהקירות ריקים מתוכן - גם ארמון לא יעזור. בשנה שעברה, כשמרתף בית העם שימש קפה - גלריה של תיאטרון הרדוף הוא שידר תרבות וסטייל שלא היו מביישים מקומות מפגש אופנתיים וייחודיים.

מרתף אינו חייב להיראות "זולה" ואגב - "זולה" היא סגנון פשוט ומועדף על בני נוער רבים (מתאימה לשימושי נוער לא פחות ממועדון מצוחצח..)

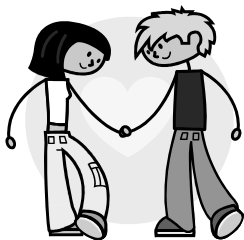
מרתף בית העם אינה החלופה היחידה למועדון נוער. אחד הבתים האדומים יכול להתאים מאד לשימוש זה. שיפוץ המבנה והפיכתו למועדון נוער יכולה לקדם גם את השימור בישוב וגם לקרב את הנוער להיסטוריה המקומית. חלופות נוספות מבין מבני הציבור ראויות להישקל.

הבעיה בדיון על מיקום מועדון הנוער היא שהדיון הזה אינו מתקיים!

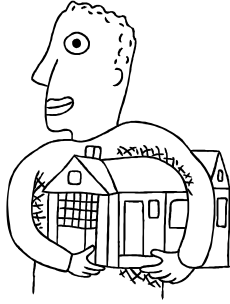
האגודה החקלאית מקדמת את הפיכת מרתף בית העם למועדון נוער בלי לשתף את התושבים בהחלטה, בתכניות ובביצוע, ממש כהמשך ישיר לשרשרת האירועים ההם, שהביאו למשבר האמון הגדול.

הנורמה הזאת חיבת להשתנות. הציפייה שלי מתהליך בניית ההסכמות היא עזרה בבניית תרבות חדשה של דיאלוג ודיון.

אפשר עדיין לעצור ולהתחיל מחדש. מועדון הנוער יכול להיות הזדמנות להתחלה כזו. מה שנחוץ זה להגדיר יעדים, לשקול חלופות בצורה עניינית, להחליט ובעיקר - ליצור את התוכן והרוח, כי בלעדיהם- הקירות אינם שווים דבר. שיהיה בהצלחה!

צ' תשתיות, כנייה

וכניית הסכמות... / ברני לודמיר

אלוני אבא הוא מקום ייחודי בנוף הארצישראלי, ועל זה אין ויכוח. כאשר האגודה החקלאית יזמה את התכנית ותקנון שתקפים במרבית שטחי המושב, למעט השכונה הצפונית ואזור התעשייה, המטרה הייתה לדאוג לשמירת צביון המקום. עד פה, כולנו מסכימים.

נכון להיום, סעיפים בתקנון מחייבים בתכנון לפי עקרונות שלא דווקא תואמים את הבנייה הגרמנית המקומית, וקביעות אלו מקשות על התכנון והעיצוב של הבתים החדשים והתוספות העתידיות של בתים בישוב הקיים.

אמנה כמה דוגמאות:

איסור על בנייה חד קומתית ללא רעפים, חובת קירוי של 70% מההיטל ברעפים שעלול לגרום לקטעי גגות רק כדי לעמוד בדרישה, חובת גוון "שמנת" בתריסים, פרט חיבור בין גג הרעפים לקיר ע"י ארגז רוח בנוי ולא גג כפרי עם קורות עץ חיצוניות גלויות, אבן גיר ולא אחרת בסיתות שלא דווקא מאפיין את הבתים הטמפלרים, וכו'.

מתכננים מנסים להתמודד עם הנחיות אלו, ומעבירים אי שביעות רצון והסתייגות מחלק מהדרישות. התקנון באלוני אבא "מחמיר" יותר מאשר תקנונים באזורי שימור בשאר הארץ.

לאור המצב, בתאום בין הועדה לתכנון, המועצה והועד המקומי של הישוב, הוחלט להקים ועדה אדריכלית שתשקול מחדש סעיפים מסוימים בתקנון. באותה ועדה יהיו שלושה נציגי הישוב, נציג המועצה ונציג הועדה לתכנון.

המטרה היא לעזור לקידום בקשות להיתר אשר נכון להיום לא ניתן לטפל בהן. אני רואה בזה חלק מתהליך בניית הסכמות ודו שיח בנושאים מקצועיים המשפיעים בנוף המקום. בו זמנית, האגודה החקלאית כאחראית על כל הפיתוח בישוב, תציג מול אותה ועדה את תכניות התשתיות ופיתוח באזור הקיים (שידרוג תשתיות). תהליך שקיפות זה ימנע תוצאות לא רצויות בבחירת חומרי גמר ואלמנטים בפיתוח כגופי תאורה, מעקות, תחנות אוטובוס, וכו'. כמו כן, מן הראוי ששיקולים "מקצועיים" יקבעו איזה מבני ציבור דרושים לקהילה, וייבחנו את כל האופציות.

הנושא האדריכלי והעירוני החשוב מכל הוא **שימור המבנים ההיסטוריים של הישוב**. מצד אחד כל בנייה חדשה חייבת להיות "יותר טמפלרית מהמקור", ומצד שני המבנים הגרמניים ואנגליים המקוריים מוזנחים והולכים ונהרסים. בעולם, בעלים של מבנים המיועדים לשימור מחוייבים על ידי החוק לטפל ולתחזק אותם. ישנם תקדימים של שימור בארץ, ואפילו בעמק: רכבת העמק בכפר הושע, משטרת נהלל, המושבה הגרמנית בחיפה, שכונת שרונה הטמפלרית בתל אביב (מתחם

הקריה). בפרויקט זה, הוחלט אפילו להזיז את המבנים כדי להצילם מהרס (מבצע הנדסי קשה ויקר).

ומה קורה אצלנו? כלום... ועוד פחות! ההזנחה חוגגת. אני מאמין שיש חובה מוסרית לטפל בהם ואף להשתמש בהם כדוגמא לבנייה החדשה לפני שיהיה מאוחר מדי. ישנם שלושה פרויקטים חשובים ודחופים: שיפוץ הכנסייה (סמל המקום), שיקום בית הכנסת והצלת המבנים האנגליים (האדומים) אשר יוכלו לשמש כמועדון נוער לפני קריסתם. שלושת מבנים אלה מוגדרים כציבוריים. כמו כן, אם מתכננים את הכביש הראשי, גם בפיתוח צריך לדאוג שצביון המקום ישמר. אז מה עושים? מנסים להגיע להסכמות כי רק לחץ ציבורי קהילתי ומקצועי יכול לשכנע גופים ציבוריים ואו פרטיים להשקיע בשיפוץ, הפעלה ואחזקה עתידית. כל המעוניין לדעת יותר על המבנים, תקנון, או מעוניין להציע דרכי פעולה עתידיים מוזמן ליצור קשר איתי.

בוא נתאחד לשמירת המקום,

אדריכל ברני לודמיר

חבר בוועד המקומי

אמייל: ludmir-arch@013.net

ברצא האחרון . . .

קומת אא אפצולות יאדיט ונוצר באבנה האצון אושרה היום

אפאיה שהתקיימה היום (21.2.07) באוכחות יאאא דרק, ארני אודמיר, יאל דאני, אהנדס האוצרה והמתכנן, החלט אבנות קומת אא באבנה האצון אאיל הרק כחלק אבניית האצון (ולא אדחות לאת א"ימיט יאואו" כמו אדאר אצבר).

הרצא האחרון . . .
תכנית האינון de אחרה הכדוראז נכנסת לפעמי היצוא!!!

רשמי מהפכה פיזית הסכנות

יאיר נבון

באחד מימי שישי התכנסנו כשלושים אנשים בבית הקשיש למפגש. היה זה המפגש האחרון שנערך בליווי המועצה האזורית.

ישבנו במעגל גדול, כל אחד - מדבקה על חזהו עם שמו הפרטי - סיפר לנוכחים על עצמו, מהיכן בא לאלוני אבא. היה נחמד להכיר, את חלקם פגשתי בפעם הראשונה. במעגל ישבו ממקימי הישוב, ביניהם אבא שלי, תושבים הגרים בישוב מספר שנים וכאלו שטרם בנו את ביתם עדיין, ויצטרפו אלינו בשנה-שנתיים הקרובות.

ישבנו וכל אחד אמר איך הוא רואה את אלוני אבא, ומה חשוב לו שיתקיים בישוב. כל הדברים שנאמרו נרשמו ככותרות על הלוח להמשך השיחה. דיברנו על המיוחד באלוני-אבא, מה שהביא את התושבים החדשים למקום. דיברנו על הרצון לשמר את תחושת הראשוניות, וכן על הרצון שיהיו מגרשי משחקים ומועדונים לבני הנוער ומדרכות בצידי הכבישים. ישבתי שם ואמרתי לעצמי שכולם מבקשים שתקום כאן קהילה שמכבדת את הנוף והטבע, שלצעיריה יהיה מקום להתרוצץ וזקניה יפסעו בשלוח בצידי הכבישים. נידמה היה באותו הרגע שאנו יושבים מסביב לברכת מים צלולים, מעין תחושת קסם.

ואז, מישהו שלא הכרתי אמר "קיבוץ כבר לא יהיה פה! זה לא ניתן! נתתי הרבה כסף לתשתיות היכן הכסף? לאן הוא נעלם?". אחר אמר שהוא כאן כבר שבע שנים ולא קיבל תשובות. שלישי אמר, שלא ידע דבר על המחלוקות עד שהגיע אליו מכתב שהיה בתיבת הדואר שלו, שאין שקיפות, מסתירים מידע, שזה לא יתכן! באותו רגע הרגשתי שנזרקה אבן לבריכה ומימיה העכירו. כמה מעציב לשמוע את הדברים.

אז נכון, לקח שנים עד שאושרה התב"ע, דבר שגרם למתח רב בין התושבים, אך תוך מספר חודשים יתחילו את העבודות על התשתיות בשאר הישוב באמצעות הכספים האבודים שנמצאים כרגע במשמורת. והכול יכוסה באדמת המקום הנפלא הזה. ובואו נחשוב כיצד ניתן, לבנות קהילה שמכבדת את תושביה ושתושביה ראויים למקום המיוחד הזה.

מתוך דף החודש fe החודשה באוכניס*

הביאה פנינה דרך כחומר נוסף למחשבה וכחלק מתהליך הגישור.

ימים fe יחד

משנכנס אדר מרבים בשמחה. כן כן, אותו רגש שלפעמים נדמה שאבד לנו, מוזמן להתייצב בחזית הבמה ולסחוף את כולנו בעקבותיו.

חודש אדר הוא חודש השמחה היהודית. המבט החוצה אל עבר השמים, לאחר שירדו רב גשמי השנה, עובר פנימה אל חגיגת ההצלה והקיום היהודי. פורים הוא חג של הסתר וגילוי, שיוצרים את ההתרגשות וההתחדשות בו-זמנית. אם בעולמם של תינוקות מספיק משחק ה"קוקו" כדי ליצור חוויה מרגשת של הסתר וגילוי, הרי שבעולם המבוגרים הדרמה צריכה להיות גדולה יותר, וככל שעוברות השנים היא "מתחממת על הקווים" יותר ויותר לפני הכניסה.

השאלה שאנו מעמידים החודש בפניכם אינה שאלה של "רווח והצלה", אלא שאלת היום שאחרי: "גם יחד" - מהו עתידו של היחד בחברה הישראלית? איך מחדשים את הקהילתיות היהודית, באופן שיביא התרגשות והתחדשות לחייו?

הכנס השנתי של המדרשה בעמק יזרעאל מיועד לפתוח שער של שותפות בין אנשים ממקומות חיים שונים, מחוויות שונות של קירבה ומרחק בינם ובין סביבת חייהם או קהילתם.

רבים בינינו חשים את המאמץ הגדול שצריך לעשות במציאות חיינו לעבר האחר, כדי למצוא אותו. רבים מאיתנו שואלים האם שווה המאמץ, ולאן יוביל ה"יחד" אותי ואותנו. התשובות לשאלת קיומה של קהילתיות בחברה הישראלית יבואו לא מהמסד ולא "מלמעלה", הן באות מיחידים ששואלים על חייהם לצד יחידים אחרים ששואלים שאלות דומות. אלו ואלו אינם מסתפקים בשאלות, אלא מוכנים לעשות מעשה: לחגוג את השבת יחד, להתכנס לכבוד ארוע אישי או לאומי, לבטא אחריות חברתית כלפי הזולת, ועוד.

הכנס מזמין אתכם "לחגוג" ביחד את שאלות ה"יחד". יקחו בו חלק מיטב ההוגים, החוקרים, המלמדים והיוצרים, שמביאים יחד פסיפס עשיר של זוויות מבט על החברה הישראלית הפרומה והקשורה בו-זמנית.

חודש אדר שלנו רואה רבים רבים ש"מתחממים על הקווים", והוא מזמין אותם ואתכם לקחת חלק ב"משחק החיים" המשותף.

ליאור קולודני, מרכזת פדגוגית של המדרשה

שיר המעלות לדוד

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד:

בשמן הטוב על הראש ירד על הזקן

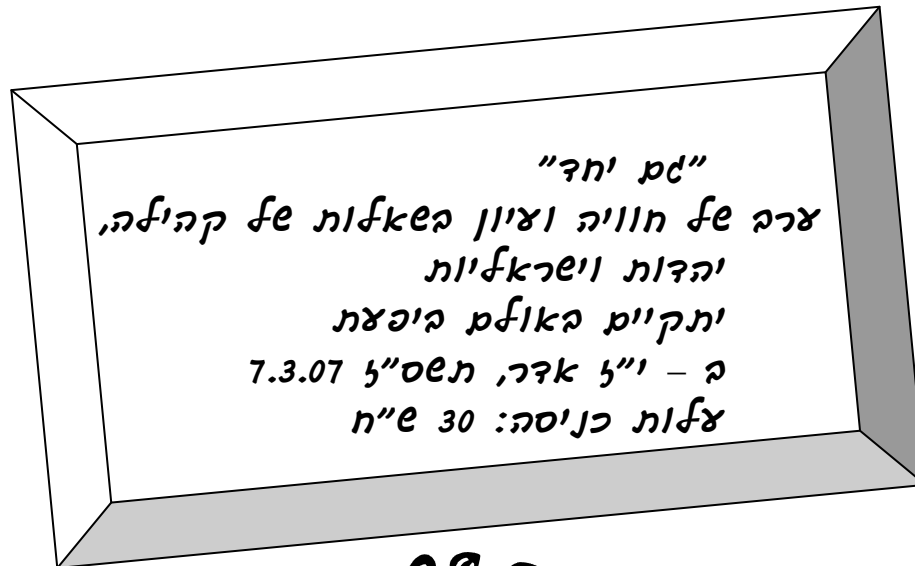
זקן אהרן שירד על פי מדותיו:

כטל חרמון שירד על הררי ציון

כי שם צוה יהוה את הברכה חיים עד העולם:

ספר תהילים פרק קלג

חדש הכניסה . . .

ב-6.2.07 התקיימה פגישה של הצוות המוביל במועצה. השתתפו: חנה פרידמן ועפרי דגני מהמועצה, יגאל דרך ורעיה רודיך מאלוני אבא, שמעון צפריר מהמועצה לשימור אתרים*

*הדברים המובאים מטה אינם סיכום רשמי של הפגישה אלא רוח הדברים שנאמרו בפגישה. ברגע שיצא סיכום רשמי – הוא יפורסם באתר אלוני אבא.

מצב ההתקדמות:

המועצה לשימור אתרים הציגה תכנית מעודכנת לשימור הכוללת הצעת מחיר מפורטת לביצוע.

חזון:

ישנה הסכמה שהמבנה ישמש לתרבות ולמוזיקה – אין עדיין הסכמות לגבי היקף הפעילות. ישנה הסכמה שהאתר המשוקם לא ישמש למטרות רווח – הכנסות בגין הפעילות תיצברנה בקרן לטובת תחזוקת המבנה.

פעילות נדרשת לקידום השימור

1. ניסוח חזון ההפעלה של המקום בשיתוף הציבור – באחריות רעיה (במהלך חודש מרץ).
2. הסדרת מעמד הכנסייה ביחס לאגודה החקלאית ולועד המקומי, לרבות מחויבות המועצה כי המקום יפעל ללא מטרות רווח - באחריות עפרי.
3. הקמת צוות היגוי מקצועי וולנטרי, בראשות המועצה, ובהשתתפות אנשי מקצוע מקומיים לצורך ליווי הפרויקט.
4. יש לקבל הצעות מחיר נוספות להצעת המועצה לשימור אתרים.

לוח זמנים

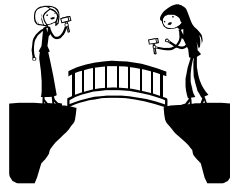
הצוות יחתור להשגת הסכמות (אגודה – ועד – מועצה) עד תחילת אפריל, מתוך מטרה לקיים ב-6 לאפריל (חול המועד פסח) קונצרט חגיגי (בפנים או בחוץ).

שיהיה בהצלחה!

נספול פפפפ

חנה לבב

מסלול הליכה שיפגיש אתכם יום יום עם נפלאות המקום זו דרך נפלאה לגשר בין נופים אורבניים ואחרים מהם הגעתם, אל הנוף הקסום של אלוני אבא.

שנים אני צועדת בשבילי המושב וביערות, משנה ומגוונת, בדרך כלל מלווה בכלב אחד או שניים התורמים לביטחון ולשעשוע.

בניית השכונה הדרומית וריבוי הכלבים החדשים בישוב, הביאו אותי לחפש מסלול חדש. הליכה כמעט יום יומית בטבע, במסלול קבוע, יוצרת חיבור מדהים לנוף ולטבע סביב. שינויים קלים מיום ליום ופתאום התחלפה לה עונה, שנה החלה והסתיימה. מעגלי החיים הופכים מוחשיים והזמן מקבל משמעות הקשורה לצבעים וריחות, זריחות ושקיעות.

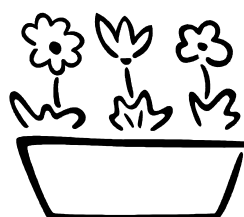
הנספול פפפפ יורד ככביש אביתי שנמצא פיד הכנסיה, הכביש האובי אף הרפת ומנספיק פנסה פאורד אף הכרם.

בחרתי ללכת בשעה הקסומה של היום בה השמש עומדת לשקוע מעבר להרי הכרמל, ויום אחד בחדש, קרניה כמעט ונוגעות בירח המלא, שעולה כתום ועגול מעל הרי נצרת המכוסים אד סגלגל- מתנת השמש השוקעת.

זה לא רק הנוף שמשתנה, זה גם היום שמתקצר ומתארך ויוצר דינמיות נפלאה בחיים. ליורד במורד הכרם, נשקף נופם של כרמים שצבעם הכתום נחושת בתחילת השנה מסתיר עוללות שנעזבו, ומתחלף לאפור נטוע באדמה חרושה וחומה בשיאו של החורף, ואז פורץ האביב וצמיחה רעננה של עלים ירוקים הנקטפים בתאווה וחדווה ע"י הבדואים הנוהרים מכל עבר עם שקים ושקיות לאסוף עלי גפן למילוי. לקראת הקיץ הירוק מעמיק, ואשכולות סגולים וירוקים עסיסיים להפליא ממתיקים את דרכו של ההולך, ומביאים מפגשים עם מטיילים אחרים - טועמים למיניהם כמו בעלי חיים, חזירי בר ושועלים, הנעצרים גם הם ליהנות מהענבים.

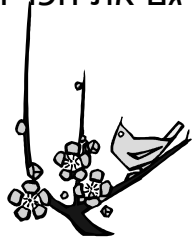
שדות חרושים מתמלאים בגידולים מוריקים - נקצרים בבוא העת - נחשפים למי שמרים עיניים ונושא מבטו אל מעבר לכרם.

הכרם הוא חיבור שלי כילדה ואשה אל המקום בו גדלתי, אבל היער החובק את מסלול ההליכה, הינו מתנה לכל מי שהולך בו ולידו. בסוף הקיץ הכתם הירוק הכהה כמעט אחיד בצבעו, מעט מאובק אך מצל ומביא רוח קרירה לצועד בשוליו.

עם בא הסתיו נושרים עלי האלון ומכסים במעטה חלודה את האדמה ומי שהולך בשקט יופתע לשמוע את רשרוש הצב היוצא בעונה זו לשוטט בין הסלעים. לאיטו משתלט האפור כאשר האלות הארגמניות הן האחרונות להשיר עליהן ולהצטרף, ורק מעט כתמים ירוקים כהים לעד של האלון המצוי והקוצני מגוונים את היער.

הימים חולפים באפרוריות של החורף, כשלפתע מכריז אלון תבור זריז, שהגיע הזמן, ופריחה - כמעט יפנית ביופיה - ועלים צעירים בירוק בהיר- מתחילים להופיע - ולא בבת אחת, כך שהיער מתגוון בשלל צבעים ירוקים, והאביב הממהר להגיע, מביא איתו גם את הפריחה הלבנה של הלבנה, העוזרר ואפילו השקדיה שנשארה - זכר לימים רחוקים.

כך זה חוזר עד לירוק המאובק של סוף הקיץ. היער המלווה כל מסלול שנבחר להליכה בישוב או סביבו, הוא חיבור וגיבור וזכרון לקחת איתנו כשעוזבים והולכים לצעוד בשבילים אחרים.

כסיומתי ארדת בשבילי, אני פונה ימינה וצולה לכיוון האסר האוסף את מי הגשמים בחורף. כל השנה מהווה המאגר מקור משיכה לבעלי-כנף רבים שכבר לא נבהלים כשאני מקיפה אותו בשביל. כשהפול רב והמצקרים נחסיים, אני משיכה ישר למצלה צד צומת הפונה לחוות התבלינים מימין, מבעד לעצי האלון, נשקפים מימיו הכחולים של המאגר כמו בגלוייה ממקומות רחוקים.

בצמת, הדרכ מתעקלת שמאלה ואני צועדת בשולי היער, חלצה לכיוון המושב. בעונת הפריחה אני עוברת את הגדר ונכנסת ליער. תחילה מתכסה האדמה בעשב ומשטחים של סתווניות וכרכומים ואז, אם יתמזל המזל אפגוש בנרקיסים שהשנה דווקא הפתיעו. הכלניות מציצות לאיטן, אדומות ולבנות, סגולות וורודות ומיד אחריהן ממהרות הרקפות תחת כל סלע וסביב כל עץ. האביב בשיאו מביא מרבדים של כחול דגניות וצהוב חרציות, כתום נוריות ולבן של מסרק שולמית ואז יופיעו הפשתות הוורודות ודמומיות אדומות כדם. חיים ביער שלנו גם ארנבות שיקפצו בהפתעה מתוך העשב, ושועל, עם זנב ארוך, יסתכל בפליאה וכשיבחין בכלבה, יזנק ויעלם, חוגלות נעלמות עפות במשק כנפיים כשהכלבה מגלה את הקן, עורבנים וציפורי שיר מזמרות ופרות געות. ויש ימים, במיוחד כשהגשם תלוי מעל, והשקט שלפני הסערה נהיה אמיתי, ורק העורבני מעיז לקרוא, לעופף ולקרוע את השקט. בקיץ איני נכנסת כמעט ליער בגלל הנחשים השוכנים בו בשפע, מקפידה לצעוד בשבילים שדרכו רגלי הפרות שרועות בו כל השנה.

אני משיכה ומקיפה את הכרם לאורק אדר היער, צולה ימינה במצלה המוביל למקום בו תבנה כריכת "זרוע".

משם נשקף קו הרקיע המופלא של אלוני אבא. עצי אלון וברושים פה ושם אורנים ונקודות ציון מיוחדות - הווינגטוניות בעזרתן אני יודעת למקם בתים על יושביהם. גגות רעפים נחבאים בצמחיה, ואפילו צריח הכנסיה והתרנגול בראשו, מופיע לא מופיע, תלוי מהיכן מסתכלים.

השכונה הצפונית שהתמקמה באמצע "גבעת אליהו" עדיין זוהרת בקרני שמש אחרונות, אך השמש כבר שוקעת וצובעת הכל בורוד וכתום ואדום. יש ימים שהמושב נראה עטור הילה זוהרת של קרניים. כשנעלמת השמש והכל מאפיל לאיטו

אני יורדת למטה ומתחילה לטפס. הפצט אני בוחרת שביף אחר, פואי השדה מול היצר.

הספורטאים יכולים כעת להאיץ את הקצב, לעורר את הדופק או, לסיים בניחותא ולהגיע להתחלת המסלול. ממומלץ להסתובב אחורה ולהביט באורות הנדלקים בעמק, להיפרד כדי לחזור שוב מחר.

שעה מומלצת: רגע לפני השקיעה (אפשר גם בכל שעה אחרת) זמן: 40 דקות בהליכה מהירה (שעה ויותר בהליכה מהורהרת, אוספת קולות וצבעים)

בהצלחה ובאהבה – חנה

לבב

מכתב קטן לציתון

ינאי עוזיאל

ציתון נחמד ציתון יקר, סוד לך אספר, בשכונה שלי, "השכונה הצפונית" ככה האור! כרחוק נורא קר, הרוח שורקת, שרה שיר מי שכה להדליק את האור? ה"שכונה הצפונית" אני מטיף בליאות על תלואית הולץ (או צואת כלהים) דורק אל אולי ציתוני היקר, תוכל ללחוץ לחש ולהדליק את כל כנסי הרחוב ה"שכונה הצפונית".....

משנכנס אדר מרבים בשמחה
היכוננו לאירועי פורים

בט' טבת תשס"ז
הלכה לעולמה חיה פֿישר מותיקות הישוב
יהי זכרה ברוך

נפרדה, המת לילה במינה, בלילה.

במקום להספיד ולבכות, מה שכל אחד מכם, בטח עושה באופן אישי, ברצוננו לספר על אמא שלנו – כפי שאנו הכרנו וידענו – בעצם מהיום בו אנו זוכרות את עצמנו.

אנו זוכרות את אמא ביחד עם סבתא ארנה במטבח הקטן – 2 מטר על מטר, מכינות מאכלים לחג, שתיהן יחד דחוקות בו, מקניטות זו את זו ומתווכחות, מה שלא הפריע להן להכין מטעמים שהיום כבר אין.

אנו זוכרות את אמא יושבת איתנו ליד תנור הפיירסייד, בפינת האוכל – הדלת של הסלון סגורה כי עוד לא היתה טלוויזיה, ומסייעת לנו ולילדי השכנים להכין שיעורי בית, ובין לבין, סורגת וסורגת וסורגת...

אמא היתה מין גנרלית כזאת, שתמיד החליטה בשביל כולם, שלא הסכימה להתפשר, ושדעה, בדרכים מאד מיוחדות – להשיג את מה שרצתה.

אמא זכרה את ימי ההולדת של כולם, ימי הנישואין של כולם, תאריכי הפטירות של אלה שהלכו לעולמם, מתי עלו ארצה, מתי סיימה כל שלב ושלב בחייה, ובכלל – כל תאריך שהיתה בו משמעות כלשהיא עבור כל אחד שהכירה.

כשכבר בגרנו, ונישאנו, ונולדו הנכדים, נוצר ריטואל של טלפונים יום יומיים בשעה 4 אחר הצהרים שבהם שאלה – מה כל אחד עושה, האם מסכים לדבר אתה, ואיך כל אחד מרגיש. ביום שישי – מה הכנת לשבת? האם יש לך אורחים? ואחרי שהדליקה נרות שבת שוב טלפון – לומר שבת שלום...

ככה, כל יום ומידי שבוע, ואם לא יכולנו לענות – מנסה ומנסה עד שמישהו עונה – ואז – במקום לנזוף בנו על זה שחייגה כבר פעמים רבות – כאילו כלום – כאילו שזאת הפעם הראשונה שניסתה לצלצל.

קניות היו תחביב אהוב עליה במיוחד. כאשר עוד היתה מסוגלת, נסעה בטרמפים ואוטובוסים, לחיפה, למגדל העמק, לעפולה – ותמיד חזרה עמוסה בבגדי ילדים, צעצועים ושאר כל טוב.

רק לאחר שיכנועים רבים – הסכימה להעזר בשרותי המוניות – וגם להם סיפקה פרנסה בשפע.

כך ללא לאות חיתה לה את חייה, ובעצם את חיי כולם – עד הניתוח לפני שנה וחצי שלאחריו – כבר לא היו לה הכוחות של פעם.

ועכשיו - אחרי מה שעברנו בשבוע האחרון, לאחר שנפלה ונחבלה, עם כל הצער והכאב – הנחמה היחידה היא שלא סבלה הרבה, ושפילו, לא הספקנו להפרד ממנה.

כל שנותר לנו הוא לשמור על אבא וזאביק
ולספר לילדים עוד ועוד שלא ישכחו..

בז' שבט תשס"ז
הלך לעולמו ישראל (הרי) רודיך מוטיקי הישוב
יהי זכרו ברוך

נפרדה, הבת רציה מאפאת eise.

אבא יקר,

שלושים יום שאינך איתנו ועדיין איננו מעכלים
אנחנו מתעוררים ולא מחכה לנו מיץ הדורים סחוט, אין פקאנים קלופים מוכנים לכל עוגה או תבשיל
שנרקחים ברגע האחרון.

קערת המים של שמחה והחתולים ריקה לפעמים, ולא ברור מי ייתן להם היום ארוחת ערב, לא ברור
מי ישב על מקומך בראש השולחן... ואיך נפתח את סעודת השבת בחגיגות בלי הקידוש שלך

אני מהלכת בשבילי המשק, ובכל פעם שעולה לי שאלה של מתי, למה או איך קרו פה דברים אני
חושבת: אשאל את אבא והלב נצבט... כבר אין את מי לשאול...

באופן כלשהו הכל מסביב קשור אליך ומזכיר אותך
הבאר הגרמנית אותה למדת להפעיל מהמפעיל הקודם תושב וולדהיים הגרמנית, אחת התקלות
הראשונות בעבודתה, גרמה לדחיית החתונה שלך ושל אמא בשבוע

בית הבטון בו שכנה ה"בודה", היא הגנרטור הראשון שהתקנתם וסיפק חשמל לבתים בישוב ואני,
תינוקת קטנה שבקושי למדה לדבר, משיבה על השאלה איפה אבא, בתשובה המוזרה "אבא
בבודה"

עמודי החשמל שהפכו עם השנים בטון, אבל פעם היית מטפס עליהם נעול סנדלים עם דוקרנים
להחליף נורה שנשרפה בתאורת הרחוב

בית העם שפעלת ודחפת לבנייתו, ששימש בימיו הטובים אכסניה לחתונות של בני הדור השני של
אלוני אבא... בתמונות מהחתונות אתה מברך את הזוג המאושר, מעניק מתנה "שיר השירים"
מהודר, ומנשק את הכלה

ובית הכנסת

בני אלוני אבא, רבים מהנכדים, אחדים מילדי בית לחם ופה ושם נכדים שכבר מזמן אינם גרים כאן,
למדו אצלך את ההפטרה ועלו לתורה בבר המצווה שלהם בבית הכנסת המיוחד הזה

היכן למדת את המקצוע הזה ללמד ילדים לקרוא בתורה? לא למדת. כמו בנגרות, בחשמלאות,
באינסטלציה ובגזברות, בהם למדת לבד והפכת מומחה כי הבנת שצריך, כך בהכנת הבנים לבר
המצווה: אהבתך הגדולה לתרבות יהודית, הרצון לגדל פה דור שאינו מנותק ממורשתו והזיכרונות
מבית אבא, הפכו אותך מומחה גדול בתחום.

ובית העלמין הזה: יחד עם אורי זכרונו לברכה ועם חיים ושרוליו יבדלו לחיים ארוכים, דאגתם, שהכל
יתנהל פה כראוי, בצניעות בכבוד וללא עזרת זרים. זוכרת אותך דרוך כקפיץ לפני כל לוויה, דואג
לפרטים הקטנים, לוקח על כתפיו את האחריות שהכל יהיה בסדר...

לא זכית לסיים בית ספר תיכון. בגיל 17, כשאביך נפטר, חזרת הביתה לסייע בעול פרנסת המשפחה.

אחר כך פרצה המלחמה הנוראה ההיא. גורשת עם משפחתך במסע רגלי מפרך שנמשך חודשים, ללא אוכל ומים, לשלוש שנים נוראיות במחנות הגירוש בטרנסניסטריה. הוכית עד אבדן הכרה ע"י מגרשך, משפחתך חשבה שמתת. חלית בשחפת, החלמת ממנה באורח פלא,

וקמת כעוף החול.

עלית לארץ בשנת 1946 הישר למחנה המעצר בעתלית. שוחררת משם ללא תור, מכיוון ששיעולך, שריד לשחפת ההיא, הפריעו את מנוחת השכנים. הצטרפת לחבריך מגרעין "במאבק" של הנוער הציוני בדרך להגשמה ולהתחלה חדשה. מהר מאד הפכת למנהיג.

היית מהראשונים בתנועה הקיבוצית שהבינו בשלהי שנות השמונים של המאה שעברה, שהקיבוץ של פעם השתנה, והשינוי מחייב הערכות אחרת. למרות גילך, הובלת, לפעמים במלחמת דון קישוט, את תהליך רישום הבתים על שם החברים. היית גאה כל כך שאחרי עשור, היתה אלוני אבא לישוב הראשון בתנועה הקיבוצית בו נרשמו הבתים על שמות החברים. שמחת על התחדשות היישוב ועל שובה של צהלת ילדים לרחובות.

אבאל"ה אהוב, גאים בך כל כך שהיית איש יודע ספר, זוכר ובקיא עד יומך האחרון בספרות כללית ובתרבות יהודית, יודע ללמוד ולומד דף גמרה, מדקלם בע"פ שירים בגרמנית מבית אמא, שירים ברומנית מימי בית הספר, שטיינברג ומנגר בידיש, ופרקים שלמים מישעיהו ירמיהו ועמוס.

גאים בך שהיית סקרן, אוהב דעת ולומד בכל הזדמנות מפועל בנין, מיום עיון באוניברסיטה ממדריך בטיוול וגם מה "דה מרקר" בו אהבת כל כך לקרוא בשנים האחרונות. זכרת תאריכים, מקומות, הסטוריה משפחתית, הסטוריה של בוקובינה – חבל הארץ בו נולדת וגדלת, והסטוריה של אירופה כולה, מתובלת באין ספור סיפורים פיקנטיים מרתקים.

גאים בך שהיית איש מקשיב ומתחשב, רגיש, ועוזר בכל הזדמנות לכל מי שזקוק להקשבה, להחלפת ברז שזקן, לתיקון כסא שנשבר, או להסעה למרפאה.

נזכור אותך איש אוהב שיחה, יודע לספר סיפור, שופע בדיחות מותאמות לכל סיטואציה אנושית. אתה מספר, ואנחנו מתפוצצים מצחוק. הסיפורים, הבדיחות והביטויים הפרטיים נשארים אתנו ואתה אתם.

נזכור את האהבה הגדולה שלך ושל אמא.

נזכור אותך בחג החנוכה האחרון, ימים ספורים לפני מותך, עומד זקוף, מברך בקול בוטח על הנרות ומדליק יחד עם נועה שתי חנוכיות: זו שלך וזו שלה. סביבך, אמא, דבורה וחגי, ארז ואני, מתן ונעמה, עמרי ורעות, ארנון ויעל, תמר מתקשרת מניו זילנד ואתה מאושר.

יהי זכרך ברוך.

אָבֵנוּ, אֵלֵהּ, שְׁמֵעוֹן, מִתֵּן, נוֹיָהּ, רוֹנָהּ, אָבִי
וְשֵׁל

בְּרִכּוֹת אֱהוּאֲדַת אִירֵי

אֲסַתִּי, יִצְנֶקֶלִיָּהּ, יוֹסִי וְצָדִי
(הַכְּתָבָה שֶׁלֵּנוּ בְּאוֹסְטְרָלִיָּה)

בְּרִכּוֹת אֱהוּאֲדַת אִיתֵן

אִיוֹנֵתֵן וְקֵרֵן
בְּרִכּוֹת אֱהוּאֲדַת הַבֵּן